

32 621 02 Méhész moduljai

1014. A méhészet története, méhészeti jogi ismeretek megnevezésű, 11040-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Ismeri a méhészet történeti áttekintését a történelem előtti koroktól napjainkig
- Ismeri a modern méhészet kialakulását
- Ismeri a magyar méhészet történetét
- Ismeri a jogi alapismereteket, fogalmakat, a jogrendszer tagozódását
- Ismeri a jogalkotás folyamatát
- Betartja és betartatja a méhtartás tételes jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja az állategészségügyi előírások méhészetre vonatkozó jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja növényvédelem és a méhészet kapcsolatának jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja a méhanyanevelés jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja az élelmiszer-előállítás vonatkozó jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja a mézcsomagolás és -forgalmazás jogszabályi előírásait
- Betartja és betartatja a tűz-, munka- és környezetvédelem vonatkozó jogszabályi előírásait

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- Az ember és a méh kapcsolata a történelem előtti időkben
- Az ókori kultúrák méhészete
- A középkori Európa méhészete
- A modern méhészet kialakulása
- A magyar méhészet története
- Jogi alapfogalmak, jogalkotó szervek, jogforrások
- Uniós jogharmonizáció a méhészetben
- A méhészet létesítésének, méhcsaládok elhelyezésének jogi vonatkozásai
- A méhek vándoroltatásának, közúti közlekedés és áruszállítás jogi vonatkozásai
- A méhraj befogásának és a méhtartás felelősségének jogi vonatkozásai
- A méhek kötelező méhegészségügyi vizsgálat végrehajtásának jogi vonatkozásai
- A méhegészségügyi mintavétel és mintaküldés szabályai
- A különböző okból elrendelt állategészségügyi hatósági zárlat jogi vonatkozásai
- A vándoroltatás állategészségügyi jogi vonatkozásai
- A műlép készítésének méhegészségügyi szabályai
- Mézhygiéniai rendelkezések
- Az állatgyógyászati készítmények használatának jogi vonatkozásai

- A növényvédelem és a méhészet kapcsolatának szabályai
- Tennivalók és eljárások méhmérgezéskor
- A kárfelmérési eljárás lefolytatásának folyamata
- A méhanya neveléshez kapcsolódó jogszabályok
- A mézforgalmazás jogi vonatkozásai
- Élelmiszeripari előírások a méhészeti termékekkel szemben
- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló törvény jogi vonatkozásai
- Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

Szakmai készségek:

- Olvasott köznyelvi szöveg megértése
- Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- Szakmai nyelvű beszédképesség

Személyes kompetenciák:

- Elhivatottság, elkötelezettség
- Felelősségtudat
- Döntésképeség

Társas kompetenciák:

- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása
- Általános tanulóképesség

1688. A Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű, 10960-16 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Megtervezi a vállalkozását
- Ismeri az őstermelői és a kistermelői élelmiszer előállítási tevékenység folytatásának feltételeit
- Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását
- Üzleti tervet készít
- Megtervezi a vállalkozás anyagi feltételeit
- Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket
- Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat
- Irányítási és szervezési feladatokat lát el
- Folyamatosan fejleszti vállalkozását
- Adózási feladatokat lát el
- Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat
- Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt
- Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását
- Piackutatást végez
- Piacbefolyásolási tevékenységet folytat
- Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat
- Tervet, pályázatot készít, készített
- Támogatást igényel
- Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat
- Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez
- Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat
- Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat
- Készletezési, raktározási tevékenységet folytat
- Értékesítési tevékenységet folytat

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- Alapfogalmak
- Őstermelői tevékenység és kistermelői élelmiszer előállítás
- A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei, a vállalkozás eredménye
- A termelési folyamat és tényezői
- A vállalkozás fogalma, jellemzői, formái jellemzői
- Vállalkozás létesítése, működtetése, átalakítása és megszüntetése
- Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése
- A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok
- Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése
- Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete
- A kommunikáció módszerei, eszközei

- Az üzleti levelezés szabályai
- A fogyasztói magatartás
- A piackutatás módszerei mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek esetén
- Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek marketingje
- Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek jellemzői, termékfejlesztés módjai
- Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek árképzése
- Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek speciális értékesítési módjai, folyamata
- Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése (speciális reklám, SP, PR, közvetlen eladás, internetes értékesítés)
- A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások
- Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai
- Biztosítási lehetőségek az üzleti életben
- A vállalkozás pénzügyei, hitelezés, adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás
- Társadalombiztosítás
- Munkajogi, munkaügyi ismeretek
- Munkaszervezés
- Számítógépes nyilvántartás
- Beszerzés folyamata, raktározás, készletezés, leltározás, leltárkészítés
- Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy

Szakmai készségek:

- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Szakmai nyelvi íráskészség
- Szakmai írásbeli fogalmazás készsége
- Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- Szakmai nyelvű beszédkésztség

Személyes kompetenciák:

- Önállóság
- Döntésképeség
- Szervezőkészség

Társas kompetenciák:

- Határozottság
- Kapcsolatteremtő készség
- Irányítási készség

Módszerkompetenciák:

- Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás
- Tervezés
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása

1057. A Méhbiológia, méhegészségügy megnevezésű, 11084-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Ismeri a méhfajokat és a mézelő méh (*Apis mellifera*) alfajait
- Ismeri a mézelő méh testfelépítését
- Ismeri a mézelő méh élettanát
- Ismeri a méhcsalád felépítését és tevékenységeit
- Ismeri a méhcsaládok egészségügyi állapotát befolyásoló tényezőket, elvégzi a szükséges óvintézkedéseket
- Felismeri a baktériumok okozta méhbetegségeket, elvégzi a szükséges gyógykezeléseket, teendőket
- Felismeri a gombák okozta méhbetegségeket, elvégzi a szükséges gyógykezeléseket, teendőket
- Felismeri a véglények okozta méhbetegségeket, elvégzi a szükséges gyógykezeléseket, teendőket
- Felismeri a méhkárosító atkákat, elvégzi a szükséges gyógykezeléseket, teendőket
- Felismeri a méhek kártevőit, ellenségeit, elvégzi a szükséges gyógykezeléseket, teendőket
- Betartja és betartatja a laboratóriumi mintaküldés szabályait

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- Méhfajok, méhfajták
- A méh testének felépítése
- A mézelő méh élettanának összefoglalása
- A méhegyedek és a méhcsalád fejlődése
- A méhegyedek feladatai
- A méhcsaládok tevékenységei és képességei
- A méhek szaporodása, szaporítása
- A méhanyával kapcsolatos jelenségek és fogalmak
- Méhszúrás, méhméreg hatása az ember szervezetére
- Az egészséges méh és az egészséges méhcsalád kritériumai
- Tömlős költésrothadás
- Feketekór (méhbénulás)
- Egyéb vírusok okozta megbetegedések
- Nyúlos költésrothadás
- Európai költésrothadás
- Költésmeszesedés
- Költéskövesedés
- Nosema betegség
- Amőba betegség
- Varroa- atka kór
- Légsőatka kór
- A fiasítás egyéb károsodásai
- A méhek rovar kártevői

- A méhek madár kártevői
- A méhek egyéb kártevői (kételtűek, hullók, emlősök)
- A méhmérgezések
- A laboratóriumi mintavétel és mintaküldés szabályai a fiasítás betegségének, a kifejllett méhek betegségének és méhmérgezés gyanúja esetén
- A méhek gyógykezelésének humánegészségügyi vonatkozásai
- A méhbetegségek humán egészségügyi vonatkozásai

Szakmai készségek:

- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- Szakmai nyelvű beszédképesség
- Méhészetben alkalmazott jelképek értelmezése és használata
- Elemi számolási készség

Személyes kompetenciák:

- Döntésképeség
- Fejlődőképesség, önfejlesztés
- Látás

Társas kompetenciák:

- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Közérthetőség

Módszerkompetenciák:

- Logikus gondolkodás
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása
- Következtetési képesség

1015. A méhészet technológiája megnevezésű, 11041-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Elvégzi az aktuális méhcsaládkezelést
- Kialakítja a telelő lépkészletet, biztosítja a telelő élelemkészletet etetéssel
- Közreműködik a méhcsaládok méhegészségügyi állapotának felmérésében
- Betelelteti a méheket, biztosítja a téli nyugalmat
- Védi lépkészletét a kártevőkkel szemben, kiolvasztja a selejtezésre szánt lépeket és a sonkolyt
- Új kereteket készít, felújítja a kaptárakat
- Lecseréli a hibás eszközöket, szerszámokat, gondoskodik tartalék eszközökről
- Cukorlepényt készít, elvégzi a tavaszi gyors vizsgálatot
- Szükség szerint bővíti vagy szűkíti a méhcsalád fészket
- Rajzást gátol, mülépes kereteket épített
- Rajokat állít elő, beszerzi vagy kialakítja és gondozza az új családokat
- Szétszedi, összerakja, kiegyenlíti családjait, értékesíti a felesleges családokat
- Az aktuális hordásra felkészül, a felesleges mézet elveszi a kaptárból
- Beszállítja a mézes kereteket, eltávolítja a viaszfedeleket a sejtekről, kipörgeti a mézet
- Szűri és tárolja a mézet, kezeli a mézes sonkolyt
- Elveszi és kezeli a virágport
- Elveszi és kezeli a propoliszt, méhmérget termel
- Viaszt termel, mülépet gyártat
- Kiválogatja az előregedett lépeket, kiolvasztja a viaszt
- Berendezi, felügyeli, elveszi a lépesmézet a kaptárból, tárolja a táblás lépesmézet
- Előkészíti a mézet kiserelésre, elvégzi a csomagolást, címkével, tetővel ellátja a csomagolt mézet, tárolja és értékesíti a kész termékeket
- Rendszeresen elvégzi a méhegészségügyi vizsgálatokat és a szükséges gyógykezeléseket
- Alkalmassá teszi a területet a letelepedéshez
- Előkészíti a kaptárakat és egyéb eszközöket, anyagokat a szállításhoz, lebonyolítja a rakodást
- Elhelyezi az azonosító és veszélyt jelző táblát, elvégzi a bejelentkezést
- Használja a munkát könnyítő gépeket és eszközöket, méhcsalád kezelési és munkavédelmi eszközöket

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- Az ősi és modern méhflakások
- Hazai és a legismertebb külföldi keret- és kaptártípusok
- A kaptár felépítése, tartozékai
- A méhészet létesítése és elhelyezése
- A rajok befogása, méhcsaládok szaporításának módjai
- A méhcsaládok kezelésének módjai és eszközei, a védőfelszerelések
- A méhcsaládok be- és átteleltetése, a téli időszak méhészeti munkái
- A pergetett méz termelése

- A méz elvételének eszközei
- A fedelezés, pörgetés, méztárolás eszközei
- A mézfeldolgozás, -tárolás, -értékesítés
- A lépesméztermelés és annak eszközei
- A virágportermelés és annak eszközei
- A viasztermelés és annak eszközei
- A lépek, lépesméz és a virágpor tárolásának, megóvásának módjai
- A viasz kinyerésének eszközei
- A műlépkészítés, fajtái, a műlépek tulajdonságai
- A propolisz-termelés és annak eszközei
- A méhméreg termelés alapjai
- A vándorlás jelentősége és lebonyolításának módja
- A munkát könnyítő anyagmozgatási megoldások
- A keret összeállításának folyamata
- A méhegészségügyi eszközök szakszerű használata
- A kaptárak, keretek és méhészeti eszközök karbantartása

Szakmai készségek:

- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Kézügyesség
- Testi erő
- Tájékozódás
- Tűrőképesség

Személyes kompetenciák:

- Elhivatottság, elkötelezettség
- Monotónia-tűrés
- Állóképesség

Társas kompetenciák:

- Irányítási készség
- Konfliktusmegoldó készség
- Kapcsolatteremtő készség

Módszerkompetenciák:

- Tervezés
- Intenzív munkavégzés
- Új ötletek, megoldások kipróbálása

1016. A Méhanya nevelés, méhpempő termelés, méhtenyésztés megnevezésű, 11042-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Ismeri a méhanyanevelés biológiai alapjait
- Alkalmazza az ősi és modern méhanyanevelési módszereket
- Kiválasztja a tenyészanyagot, elvégzi az elvételt
- Berendezi a dajkacsaládokat
- Használja a méhanyanevelés eszközeit (tenyészléc, tenyészkeret, keltető keret, keltető szekrény, bölcsőmártó fa, anyásító zárka, anyaszállító zárka)
- Elvégzi az álcázást (álca áthelyezés)
- Berendezi a keltető családokat
- Működteti a keltető szekrényt
- Felhasználja és szállítja az érett anyabölcsőket
- Méhanyákat fest
- Pároztató kaptárakat telepít be, pincéz, helyez el
- Tervszerű pároztatást folytat (izolált pároztató telep)
- Elvégzi a petező anya elvételét, a pároztató kaptár újra anyásítását, felszámolását
- Elvégzi a kaptárpároztató betelepítését, újra anyásítását, felszámolását
- Felhasználja, tárolja a petező méhanyát
- Pempőtermelést folytat
- Berendezi a pempőtermelő dajkacsaládokat
- Használja a pempőtermelés eszközeit (tenyészléc, tenyészkeret, bölcsőmártó fa, álcázó tű, álca-eltávolító kanál, pempőkiszedő kanál)
- Elvégzi a méhpempő összegyűjtését, szűrését, tárolását

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- Adatgyűjtés a méhcsaládokról (termelés, viselkedés, morfológia, egészségügy)
- A tenyészcsaládok és az apacsaládok kiválasztása
- Az anyanevelés időbeosztásának, ütemezésének megtervezése
- A tenyészkaptaár berendezése
- A tenyészanyag szakszerű elvétele
- Az anyanevelés módszerének kiválasztása
- Az anyanevelés eszközeinek biztosítása, előkészítése (tenyészléc, tenyészkeret, keltető keret, keltető szekrény, bölcsőmártó fa, anyásító zárka, anyaszállító zárka, álcázó tű, pempőkiszedő kanál)
- Anyabölcső mártás
- Dajka- és keltető családok berendezése
- Az anyabölcsők beálcázása, elfogadtatása és felneveltetése
- Kelőbölcső előállítás
- Párzatlan méhanya előállítása
- Pároztató kaptárak, kaptárpároztatók berendezése
- Petező anya előállítása
- Párzott anya megjelölése

- Pároztató kaptárak újra anyásítása
- Párazott anyák felhasználása
- Anyaváltás-előkészítés és ütemezés
- Postázott anyák fogadása, méhanyák és anyabölcsők szállítása
- Felesleges méhanyák értékesítése vagy tartalékolása
- Pempőtermelés eszközeinek előkészítése (tenyészléc, tenyészkeret, bölcsőmártó fa, álcázó tű, álca-eltávolító kanál, pempőkiszedő kanál)
- Pempőtermelő családok kiválasztása, előkészítése
- Méhpempő kinyerés
- Pempőszűrés, szakszerű tárolás

Szakmai készségek:

- Kézügyesség
- Tűróképesség
- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Méhészetben alkalmazott jelképek értelmezése és használata
- Elemi számolási készség

Személyes kompetenciák:

- Monotónia-tűrés
- Kézügyesség
- Látás

Társas kompetenciák:

- Motiválhatóság
- Kapcsolatfenntartó készség
- Kapcsolatteremtő készség

Módszerkompetenciák:

- Rendszerező képesség
- Tervezés
- Módszeres munkavégzés

1017. A méhlegelő, méhes megporzás, méhlegelő javítás megnevezésű, 11043-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

- Meghatározza és értelmezi a méhlegelőt
- Felismeri és beazonosítja a virág részeit
- Tudja a virágpor termelődésének folyamatát, a gyűjtés formáját és jelentőségét a méhcsaládban
- Leírja a nektár termelődését és jellemzi az arra ható belső és külső tényezőket
- Leírja az édesharmat termelődését, gyűjtését, és felhívja a figyelmet az édesharmat méz méhekre gyakorolt káros hatásaira
- Tudja a propolisz termelődésének folyamatát, gyűjtésének formáját, meghatározza a jelentőségét, felhasználását a méhcsaládban
- Leírja a virágválasztás, táplálékforrás-felderítés és -közlés folyamatát
- Felsorolja a méhlegelő legfontosabb erdei- és díszfáit, cserjéit, jellemzi virágzásukat, nektár és virágportermelő képességüket
- Tudja az akác virágzási idejét, jellemzi a nektártermelésre ható külső és belső tényezőket
- Meghatározza az akácra történő vándorlás optimális idejét
- Jellemzi a termesztett gyümölcsöket, a lágyszárú termesztett és vadon élő növényeket, virágzásukat, nektár és virágportermelő képességüket
- Felhívja a figyelmet a méhes megporzás jelentőségére, meghatározza a méhcsaládok telepítésének legfontosabb tényezőit
- Elemzi a házi- és vadméhek egyes kultúrnövények megporzásában betöltött szerepét
- Felsorolja a méhlegelő-javítás fás szárú és lágyszárú növényeit, ismerteti annak módjait

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

Szakmai ismeretek:

- A méhlegelő tágabb és szűkebb értelmezése
- A virág részei
- A virágpor termelődése, gyűjtése, szerepe a méhcsalád életében
- A nektár termelődése
- A nektártermelésre ható belső tényezők (örökletes sajátságok, a növény általános állapota, a nektármirigyek helye, a virág szerkezete, a virág fejlettségi állapota)
- A nektártermelésre ható külső tényezők (a talaj állapota és szerkezete, a talaj vízzel és tápanyaggal való ellátottsága, hőmérséklet, napfény, évszak, napszak, köd, szél, légnyomás, oxigéntartalom)
- Az édesharmat termelődése, a termelődésre ható környezeti tényezők
- Az édesharmat gyűjtése
- Az édesharmat méz veszélyei
- A propolisz termelődése, gyűjtése, a méhek általi felhasználása
- A méhek virágválasztása, a táplálékforrás felderítése, helyének, irányának, távolságának, bőségének, illatának jelzése

- Méhlegelő erdei és díszfái, cserjéi (mogyorók, szilek, éger, gyertyán, nyárok, fűzek, somok, juharok, galagonyák, berkenyék, vadkörte, kökény, madárcseresznye, tölgyek, keskenylevelű ezüstfa, gyalogakác, szedrek, fagyal, hársak, szelídgesztenye, csörgőfa, evódia, japánakác stb.).
- A termesztett gyümölcsök (mandula, kajszi, cseresznye, meggy, alma, birsalma, naspolya, bogyós gyümölcsök stb.)
- Termesztett lágyszárú méhlegelő növények (repce, bíborhere, somkórók, fehér here, baltacim, lóbab, lucerna, bükkönyök, pohánka, édeskömény stb.)
- Vadon élő lágyszárú méhlegelő növények (hóvirág, gyermekláncfű, medvehagyma, kutyatej, somkóró, selyemkóró, baltacim, kakukkfűvek, bogáncsok, aszat, bükkönyök, tarlóvirág, szolidágó, asterek, stb.)
- A méhcsalád tavaszi fejlődését elősegítő növények
- A méhek számára főhordást biztosító növények (repce, akác, napraforgó)
- Akác és napraforgó virágzása közötti időszak főbb áruméz termelő növényei (selyemkóró, mézontófű, hárs, levendula, szelídgesztenye, mustár, olajretek, bükköny, somkóró stb.)
- A napraforgó virágzást követő főbb áruméz termelő növények (szolidágó, édeskömény, pohánka, lucerna, tarlóvirág stb.)
- Az akác a hazai méhlegelőben
- Fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) származása, elterjedése, termőhelyi adottságok
- Az akác virágzásának kezdetére ható tényezők
- Az akácvirágzás kihasználása vándorlással
- Az akác mézelésére ható tényezők
- A méhes megporzás fogalma, felismerése, jelentősége, formái
- A méhek viráglátogatását befolyásoló tényezők
- A méhcsaládszám meghatározása, telepítése megporzáshoz
- Egyes növényfajok esetében a méhek és egyéb megporzó rovarok szerepe a megporzásban
- A méhlegelő javítás fás szárú, lágyszárú növényei, annak módjai

Szakmai készségek:

- Köznyelvi beszédképesség
- Olvasott szakmai szöveg megértése
- Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- Szakmai nyelvű beszédképesség
- Elemi számolási készség

Személyes kompetenciák:

- Látás
- Döntésképeség
- Kockázatvállalás

Társas kompetenciák:

- Hatékony kérdezés készsége
- Kompromisszumkészség
- Határozottság

Módszerkompetenciák:

- Információgyűjtés
- Következtetési képesség
- Tervezés